

Abeatibus sensibilibus remanent species in fantasia.

Non est necesse omne mouens moueri secundum locum.

Sensus communis habet duas operationes. scilicet ponere differentiam inter sensibilia diversorum sensuum in eodem tempore: et percipere immutationes sensu. ut iter dulce et album in lacte.

Motus actio et passio sunt in patiente non in agente.

Omnis sensus consistit in quadam simphonia. id est proportionatione.

Talis est intellectus in terrenis hominibus: qualem in die inducit pater virorum deorum quod scilicet sol. hoc dicit homerus.

Receptio et ignorantia est magis propria animalibus quam scientia: quod in maiori tempore animam informat ignorantia quam scientia.

Eadem est scientia contrariorum.

Fantasia est motus factus a sensu secundum actum secundum quem aliqua multum agunt et patiuntur.

Fantasia non est opinio.

Fantasia ad intellectum nullomodo pertinet.

Intellectus et scientia semper sunt verborum.

Fantasia est sepe falsorum.

Dilus est maxime sensus.

Edmōntoris.

Numa est substantia et non accidens. Substantia est dignior omni accidente.

Forma substantialis et accidentalis equivoce dicitur esse in subiecto. quia subiectum forme substantialis est ens in potentia. quod non est in actu nisi per formam. sed subiectum accidentium ex aliquo existens in actu compositum ex materia et forma. unde habemus quod omne quod aduenit enti in actu est sibi accidens.

Compositum ex materia et forma non dicitur unum nisi quod forma sua est una.

Forma rerum artificialium: sunt accidentia.

Individuum est unum per formam suam: unde habemus quod forma individui est causa individuationis.

Corpora celestia non habent de virtutibus anime. nisi desiderium et intellectum.

Sollicitudo divina eorum non potest facere indi-

uiduum semper unum numero permanere miserta est eius dando sibi virtutem per quam potest idem permanere in specie.

Omne ens naturale desiderat permanentiam sempiternam.

Natura agit propter aliquid: tanquam propter finem.

Diversitas formarum est causa diversitatis materialium.

Omne recipiens debet esse denudatum a natura recepti.

Lux non requiritur in videndo propter colores: sed propter ipsum dyaphanum.

De exemplo non requiritur verificatio: sed manifestatio.

Stelle non videntur in die propter maius lumen. scilicet solis.

Homo boni tactus semper est discretus: sed non est de aliis sensibus.

Odor est in medio intentionaliter: sed non corporaliter.

Maxima dimensio qua materia potest recipere est ignis et minima dimensio est terra verum est in generabilibus et corruptibilibus.

Pulturæ et tigrides venerunt propter odorem ad locum prelii: quod accidit in terra grecorum a quingentis miliaribus.

Locus est similis et equalis locato.

Sensus semper dicit verum in particularibus et non in universalibus: sed e converso: intellectus semper dicit verum in particularibus et non in universalibus.

Themistii.

Artificialia omnia accidentis rationem habent respectu naturalium.

Quibuscumque de numero mortalium natura dedit intellectum in his premisit omnes alias potentias anime in ministerium intellectus.

Sensus non decipitur circa proprium obiectum si est sensibile: observatio quatuor conditionibus: que sunt: debita dispositio organi. debita media dispositio. debita distantia obiecti et quarta conditio: quod obiectum sit proportio natum potentie.

Ea que scimus sunt minima pars eorum que ignoramus.

Tertii de anima.

Intellectus est pars anime intelligere est quoddam pati.

Sicut se habet sensus ad sensibilia. sic intellectus ad intelligibilia.

In intellectus omnia intelligit.

In intellectus possibilis non habet aliquam determinatam naturam. sed solum habet hanc naturam: que vocatur intellectus possibilis.

In intellectus possibilis nihil est actu de numero entium antequam intelligat ea.

In intellectus non habet aliquod organum in corpore. sed est separatus ab omni organo corporali.

Alia intellectiva est locus specierum intelligibilium.

Alia non habet actu species: sed solum potentia

Impossibilitas sensui non est similis impossibilitati intellectui.

Sensus non potest sentire parva sensibilia post excellentiam sensibilia.

In intellectus cum intelligit valde intelligibile: non impeditur intelligere infimum: sed magis intelligit.

Sensus non est sine corpore: intellectus vero est sine corpore.

In intellectus cum intelligit alia: potest seipsum intelligere

In omnibus habentibus formam in materia: differt res et esse rei. unde aliud est magnitudo et magnitudinis esse: et aliud aqua et aque esse

Essentia siue quidditas rei est proprium obiectum intellectus.

In intellectus est simplex et impassibilis. et immixtus.

Duplex est passio scilicet corruptiva et perfectiva.

In intellectus possibilis in principio est tanquam tabula rasa: in qua nihil est scriptum vel depictum. est tamen possibile scribi vel depingi.

In intellectus intelligit se sicut alia. scilicet per species aliorum in separatis a materia id est intellectus et intellectus.

In habentibus materiam unumquodque est solum intelligibile in potentia.

In intellectus est potentia sine materia.

Sicut in omni rerum natura est aliquid quo possunt omnia fieri illius generis: et aliquid quod potest facere id genus. sic etiam necesse est in anima esse hec duo scilicet unum quod potest fieri omnia intelligibilia et recipere ea: et hoc est intellectus possibilis: aliud vero quod potest facere omnia intelligibilia: et hoc est intellectus agens unde duplex est potentia anime intellective. agens et possibilis.

In intellectus agens est sicut lumen: quia sicut lumen facit colores potentia actu visibiles sic i

tellectus agens: potentia intelligibilia facit actu intelligibilia.

Agens est honorabilius et nobilius passio: et forma materia.

In intellectus agens est immortalis et perpetuus: et non reminiscitur post separationem.

In intellectus passivus est corruptibilis.

Duplex est comprehensio sine operatio intellectus. una dicitur simplicium terminorum comprehensio: alia simplicium apprehensorum. compositio et diviso. sub qua comprehendit tertia. scilicet ratio cinatio seu discursus de noto ad ignotum.

Divatio cognoscitur per habitum.

Potentia in uno et eodem individuo precedit actum. sed simpliciter est e converso hoc est actus simpliciter precedit potentiam.

In intellectus noster est ens in potentia.

Omnia que fiunt ab ente in actu fiunt.

Sicut se habent sensibilia ad sensum ita fantasmata ad intellectum.

In intellectus iudicat de futuris et de ipsis deliberat.

Duplex est intellectus possibilis. scilicet practicus et speculativus. speculativus qui considerat verum simpliciter: practicus qui considerat per comparationem ad opus.

Sicut res habet esse: sic habet intelligi.

Sensus non est res sensata sed intellectus est res intellecta.

Anima quodammodo est omnia.

Omne ens vel est sensibile vel intelligibile.

Secantur scientie quoniammodum et res: de quibus sunt scientie.

Lapis non est anima: sed species lapidis.

Danus est organum organorum.

In intellectus est species specierum id est forma formarum.

Omnia intelligibilia sunt in speciebus intelligibilibus.

Nulla res est univocalis preter particulares.

Necesse est intelligentem quoniamque: fantasmatum speculari.

Actus intellectus qui dicitur intelligentia simplicium licet non sit fantasma: tamen non est sine fantasmate.

Duplex est appetitus. scilicet intellectivus et sensitivus intellectivus dicitur voluntas. sensitivus dicitur in irascibilem et concupiscibilem.

Natura nihil facit frustra. unde nec deficit in necessariis. nec habundat in superfluis.

In intellectus principiorum semper est actus.

In intellectus siue speculatiuus siue practice non est principium sufficientis motus localis.

Medici habentes arte medicinali non sanant se per illam nisi forte per accidens.

Abstinentes appetentes et concupiscentes non operantur secundum appetitum sed secundum intellectum.

In intellectus practicus rocinatur propter aliquid. ideo differt a speculatiuo siue.

Aliquando ratio et concupiscentie sunt contrarie: quia intellectus propter malum futurum cognitum aliquid quoad iubet presens bonum esse fugiendum: concupiscentia vero que non indicat de futuro propter delectationem boni presentis iubet tale bonum esse prosequendum.

Appetibile semper mouet appetitum sub ratione boni: siue id bonum sit existens: siue apparens.

Tria requiruntur ad motum animalis. scilicet mouens motum: et organum motus.

Mouens est duplex. scilicet mouens immobile. scilicet appetibile. et mouens motum quod est potentia appetitiua anime: motum est aliquid organum corporis: mouens est cor: motum est corpus.

Necessesse est omne quod uiuit habere animam vegetari uel a principio usque ad finem.

Necessesse est omne animal habere sensum.

Impossibile est corpus animalis esse simplex elementum.

Possibile est corpus mixtum esse animalis et non simplex.

Sensus gustus et tactus necessarii sunt animalibus. alii autem tres sensus sunt bene esse. scilicet uisus odoratus et auditus.

Non videmus extra mouentes uel mittentes sed intus suscipientes.

Sensus tactus primus est sensuum quia sine eo non potest esse animal.

Excellens sensibile corrumpit sensum excellens tangibile corrumpit animal.

Lingua in his animalibus tantum et cor ut significet aliquid alteri.

Commentatoris.

In intellectus non est corpus nec uirtus in corpore existens.

Sermo debet esse longus in principio ut dicit plato.

Aristo. adinueniens intellectum possibilem adinuenit quoddam genus nouum materic.

Quicquid recipitur in aliquo recipitur ibi per modum rei recipientis et non per modum rei recepte.

Species humana est eterna.

Probabilia secundum totum non possunt esse falsa.

Necessesse est in omni intelligibili abstracta aliquid simile esse materie et aliquid simile esse forme. scilicet potentiaz et actui.

Nulla forma est liberata a potentia simpliciter nisi prima forma que extra se nihil intelligit.

Omnis forma seperata a materia est intellectus.

Credo quod iste homo. scilicet Aristoteles. sit regula in natura et est quoddam exemplar quod inuenit ad demonstrandam ultimam perfectionem in materiis.

Habitus est secundum quem habens ipsum potest agere quando uult.

Operatio intellectus possibilis est intelligere sed operatio intellectus agentis est abstracta.

Inelligere est recipere intelligibilia. abstracte est potentia intelligibilia facere actu intellecta denudando ea a materia et a conditio materia.

Universalia non habent esse extra animam sicut uoluit plato.

In intellectus possibilis est ultimus in ordine intelligentiarum separatarum.

Prima principia per nihil aliud sed solo lumine intellectus agentis cognoscimus.

Cum homo copulatus fuerit intellectui per scientiam omnium rerum complete tunc est quasi deus in humano corpore hospitatus.

Aemistii.

Non possibile est de actu transire in actum nisi iubeunte potentia que deserat illi actum.

Universalia sunt quidam conceptus quos anima in se colligit.

Si est aliquis intellectus in quo non est potentia ille non intelligit priuationes nec malis autem est causa prima.

Ille intellectus qui plura intelligit non est nobilior. sed qui digniora.

In intellectus diuinus est ipsa semper ueritas. et semper uerum intelligit.

Ratio vniuersalis dicitur q̄ omni philosopho. ē benefaciendum.

Prius est scire actiones anime quam eius substantiam.

In intellectus est communis in omnibus cognitione autem non.

Scientie generis precedit scientie ipsius differentiā.

Primus error in principio est causa multorum errorum infine.

Virtutes passive sunt mobiles ab eo cui attribuantur. active mouent id cui attribuantur.

Anima rationalis indiget respicere et considerare intentiones que sunt in virtute imaginatiua sicut sensus indiget in specie sensibilia

Forme rerum a materia separatarum mouent intellectum.

In intellectus agens auferit formas a materiis et a fantasia.

Que recipiens debet denudari a natura recepti.

In intellectus possibilis non habet in sua natura de formis materialibus.

Forme immateriales non sunt sensibiles.

Extrima differunt a medijs.

In intellectus possibilis est illud quod est in potentia ad omnes formas materiales vniuersalium et non est in actu aliquod entium antequam intelligat.

Diuersitas nature recepte facit diuersitatez nature recipientis.

Omne generabile et corruptibile est particula re: intellectus non est huiusmodi. id est particularis nec corpus nec forma in corpore.

In intellectus qui creat et generat intelligibilia est intellectus agens.

In intellectus in anima non est sine imaginatiue sicut sensus non sentit sine presentia sensibilibus.

Impossibile est ponere easdem intentiones quandoque corruptibiles quandoque eternas.

Color non mouet visum nisi per presentiam lucis.

Color efficitur in actu per presentiam lucis.

In formis abstractis non est nisi indiuiduus.

Omnis motor non potest esse diuersorum mobilium.

Ab vno instrumento non potest provenire nisi actio vna.

In intellectus agens et possibilis non est generabilis neque corruptibilis.

Omne genus sensibile diuiditur in materiaz et formam.

Nisi esset hoc genus entium. scilicet intellectus non possemus intelligere multipliciter in rebus abstractis.

Scientia de anima necessaria est ad sciendam philosophiam primam.

Sicut se habet lux ad dyaphanum sic se habet intellectus agens ad possibile: quia sicut lux est perfectio dyaphani: sic intellectus agens est perfectio intellectus possibilis.

Omnis virtus existens in corpore est in primis qualitibus.

Virtus imaginatiua est de genere virtutum existentium in corpore.

Omnes partes anime sunt forme in materia preter rationale.

Locus est nihil eorum que in eo existunt.

Primum intelligens nihil extra se intelligit.

Motor et motum debent esse eiusdem speciei.

In intellectus cum fuerit in actu causat vnum entium et potest intelligere seipsum per intentiones quas extrahit extra se.

In intellectus abstrahit quidditatem ab habente quidditatem et non abstrahit donec veniat ad simplicem quidditatem.

Rectum est in continuo sicut finitas in naso.

Si modo esse non esset passio non esset.

In intelligere est actio et passio.

In eo quod intelligibile ex se intelligens et intellectum et erit idem omnibus intellectus.

Ea que agunt et patiuntur communicant in subiecto.

Passio est aliqua privatio et nullam habet naturam propriam preter naturam subiecti.

Omnium oppositorum cognoscitur per reliquum.

Anima est vnum entium naturalium rerum.

Consideratio de anima est consideratio naturalis.

Nihil agit nisi per formam suam.

Actio intellectus agentis est substantia sua.

Speciebus humanam deficere est impossibile.

Eternum in sua actione non indiget generabili et corruptibili.

Omne perfectum habet quidditatem.

Impossibile est quod aliquid corruptibile sit materia eterni.

In intellectus possibilis intelligit formas mate-

riales abstractas.
 Quorū differentie sunt eadem ipsa sunt eades
 Id quod existit in anima est forma tantum &
 non materia.
 Imaginationes sunt de genere sensibilem.
 Ratio non existit in omnibus animalibus.
 Si erit motor vnus & mobile vnum erit.
 Intellectus non manet sine voluntate:
 Contrariorum contrarij sunt motus.
 Motus maiores expellunt minores.
 Operatio non est sine virtute.
 Vnius rei non est nisi vnus vsus in vno
 tempore.
 Propositiones vniuersales ari/
 stotelis ex lib. de sensu & sensato.
Naturalis philisophi est de sanitate &
 infirmitate prima principia inuenire
 suam ad ea que sunt de consideratione medi/
 cine: sed medicus incipit ab eis que sunt de
 consideratione naturalis. vnde vbi philoso/
 phus dimittit ibi medicus incipit.
 Necesse est q̄ animal secundum q̄ animal ha/
 beat sensum.
 Visus multarum rerum differentias nobis
 demonstrat.
 Auditus magnam partem confert ad intel/
 lum & prudentiam.
 Sermo audibilis est causa discipline: non p̄ se
 sed per accidens in quantum aliquid signi/
 ficat.
 Cecus a natiuitate sapientior est mutus & surdo
 Omnis surdus a natiuitate est mutus & non
 e conuerso: Hoc inquit sanctus thomas.
 Visus attribuitur aque que est perspicua & iō
 potest recipere species colorum.
 Virtus visus non est in extremitate oculi sita
 sed infra oculum intra cerebrum.
 Odor est fumalis vaporatio. i. su ex ea.
 Ter. bruz est pars frigidior & humidior omni/
 bus partibus corporis. verum est de mem/
 bris principalibus.
 Cor est oppositum cerebro quia ē calidissima
 pars corporis.
 Color est extremitas perspicui in corpore ter/
 minato per oppacum terre.
 Manifestus est nobis genus saporum quaz

oderum.
 Odoratum peiorē habemus quam alia ani/
 malia.
 Factum vero habemus certiozem respectu
 cunctū animalium.
 Ignis non agit nec patitur ratione qua ignis
 sed ratione qua calidus. vnde a forma sub/
 stantiali non egreditur operatio: nisi mediā
 ante forme accidentali.
 Terra facit ad generationem seporis.
 Sapor est passio facta in humido a secco: ale/
 rarius gustus de potentia ad actum.
 Omnia que nutriuntur: nutriuntur dulci: id
 est conuenienti.
 Dulcis & amarus sunt extremi saporē ex qui/
 bus commiscetur alij: sicut & ex albo & ni/
 gro alij colores.
 Odor est passio sicut en. hīmi ab humido fa/
 ctar: odoratus alteratua de potentia ad actū.
 Duplex est odorabile: vnum quod confert ad
 nutrimentum: aliud quod nihil confert: sed
 tantū valet ad conseruationē cerebri.
 Esuriētibz saporē & odores sunt delecta/
 biles: sed plenis & nihil egentibus nec odo/
 res neq̄ saporē sunt delectabiles.
 Fumosities cibi ad cerebrum veniens infri/
 gidata per locū eius facit hominibus reu/
 mata.
 Solus homo sentit & delectatur in odoribus
 florum.
 Odorabile in quantum odorabile non confert
 ad nutrimentū sed bene ad sanitatē.
 Fumus carbonum facit hominibus graua
 men capitis.
 Simplex elementum non nutrit: sed oportet
 omnem cibum compositum esse et commi/
 xum ex elementis.
 Intellectus non intelligit que exterius sunt
 sine sensu.
 Super habundantes & minime partes corpo/
 rum separate a toto resoluntur in conti/
 nens: vt minimus sapor mari infusus re/
 soluitur in mare.
 Vnius sonus numero potest venire ad aures
 plurium: sed per species multas.
 Motus maiores expellunt minores.
 Operatio non est sine virtute.